

Oponentský posudek diplomové práce

Autor práce: Bc. Lukáš Kolman

Název: Současný stav objektů opevnění pražské čáry, 379 stran + přílohy

Studijní program / obor: Historické vědy / Historie

Filozofická fakulta Univerzity Hradec Králové, 2018

Text Lukáše Kolmana staví hodnotitele před nelehkou úlohou posoudit objektivní přínos práce, která se svým rozsahem vymyká zvyklostem u magisterského kvalifikačního stupně a která svou strukturou připomíná spíše katalog, soupis či zprávu z terénního výzkumu. Ve světle těchto skutečností se bohužel snadno ztrácejí kvality, které autor může nabídnout – znalost tématu, zaujetí, nezpochybnitelná houževnatost při prospekci krajiny.

Sledujme však nyní zásadní kvalifikační hlediska oboru historie! Mají jimi být především schopnost téma zpracovat, tedy vyhodnotit stav poznání, roztřídit fakta z literatury, provést originální výzkum a ten kriticky vyhodnotit, uměřeně prezentovat a v ideálním případě pak závěry vztáhnout k obecným poznatkům nebo k trendům ve vědě. Výsledkem pak má být získaná přidaná hodnota, jejíž míra je samozřejmě různorodá v závislosti na mnoha faktorech.

Co můžeme posuzovat na práci, jejímž cílem je rekognoskace současného stavu opevnění? Nechci v žádném případě zpochybňovat zásluhu autora na zmapování tak značného počtu objektů. Práce dle mého názoru však nespadá ani tak do historie, jako to jakési „fortifikační archeologie“. V této oblasti se proto hodnocení zřídám s dodatkem, že si autor předsevzal obrovský úkol z pohledu rozsahu mapovaných pozůstatků opevnění. Budiž, zvládl jej. Nyní hledejme řemeslo historika.

Autor neumí pracovat s poznámkovým aparátem, resp. citovat, opakuje názvy zdrojů uváděných pod sebou, různí se i styl zápisu. Totéž vynikne v seznamu pramenů. Úvodní část zabírající celkem 62 stran líčí budování Pražské čáry, táži se však po důvodu, je-li jediným zdrojem výstavby této superkapitoly zaujímavější obvyklý rozsah diplomové práce výhradně literatura (s výjimkou map a leteckých snímků). Domnívám se, že se zde autor nevyrovnal s potřebou sumarizovat fakta do únosného rozsahu, pasáž působí jako dlouhý referát.

Na část kompilační navazuje již zmíněný katalog současného stavu objektů, pro jehož sestavení si autor vypracovat vlastní metodiku. Zde oceňuji jednotnost a systematickosti průzkumu a zpracování a rovněž využití archivních materiálů z fondů obcí, na jejichž katastru byly vojenské objekty vybudovány. V mimoakademické rovině si zasluhuje uznání též fyzický výkon a vytrvalost při vlastním pátrání.

Stručný závěr se vrací k cílům práce, ale s ohledem na obsah nenabízí ony očekávané „závěry“, navíc do odborného textu podsunuje žánrově se vymykající příhody.

Lukáš Kolman při své práci nepochybně vynaložil obrovskou energii. Je škoda, že část z ní neobrátil do oblastí, které jsou podstatou historikovy práce.

Co třeba vyhodnocení proměn ideové a ideologické konotace prvorepublikového opevnění? Co postoje místních obyvatel, úřadů, politické reprezentace? Co právní a památkový rozměr tématu?

Při obhajobě doporučuji vést zevrubnou debatu o uvedených kritických místech. Práci k obhajobě doporučuji právě s cílem vyjasnit její povahu a připravenost autora. Navrhuji hodnotit:

Ve Štýrském Hradci 14. ledna 2019

PhDr. Ondřej Tikovský, Ph.D.